

Refleksija o formativnem spremljanju pouka

Kristina Vrtovec Repič, prof. zgodovine in sociologije

Šolski center Nova Gorica, Elektrotehniška in računalniška šola

O formativnem spremljanju se še veliko učim. Od zadnjega seminarja v avgustu sem se večkrat pogovarjala z znankami, ki formativno spremljanje udejanjajo na eni od osnovnih šol v bližini in jim je ta koncept zelo blizu. Kolikor sem si uspela ustvariti sliko o tem, kaj FS sploh je (menim, da mi še ogromno znanja manjka), pomeni FS obrat naše tradicionalne šole »na glavo«. V naših šolah pretežno poteka frontalen pouk, kjer je učitelj izvajalec vsega (in tudi prevzema odgovornost za vse), pri FS pa se odgovornost prevlani na učenca. Ker je to res obrat »na glavo«, terja od učitelja popolnoma nov način razmišljanja, ki je zahteven in za učitelja nov, neznan. Zakaj?

Ker smo prepričani, da moramo »predelati« celoten učni načrt, kar pa terja veliko časa in je najlažje uresničljivo s predavanjem s kredo pred tablo. Vsi ostali pristopi terjajo več časa. Drugi razlog je ta, da ne zaupamo učencem. Pa menim, da bi jim morali. Želja po znanju bi morala biti v njih in tudi je, verjetno jo mi nekje »zadušimo«. Pomembno se mi zdi in to tudi večkrat počnem, da učenci začutijo, da jim je tukaj ponujena možnost, da se izsolajo za svoj poklic, od njih je odvisno, ali bodo to vzeli. Nočem, da me dojemajo kot učitelja, ki je diktator in jih sili, da nekaj znajo. Želim, da začutijo, da so oni na slabšem, če snovi ne znajo, ker je znanje moč, bogastvo. Prednost FS vidim prav v tem, da v učencih vzpodbudimo notranjo željo po znanju, da odgovornost za znanje ni na nas ampak na njih in da si znanja želijo! Pri FS se mi zdi še posebej pomembno, da poskušajo učenci svoje znanje sami ovrednotiti. Ker sami določajo cilje in potem znanje ovrednostijo, imajo boljši pregled nad znanjem in jim to daje tudi večji občutek zadovoljstva ob usvojenem znanju.

Pomembno se mi zdi tudi vprašanje, kako bom to znanje uporabil. Znanje je potrebno osmisliti. Pri zgodovini v SŠ večkrat slišim, kaj mi bo to, saj sem na tehniški šoli. Pa res? O tem vprašanju vedno znova debatiramo, zgodovino prenašamo v aktualno družbeno dogajanje, dijaki sami ugotavljajo, kako se nekateri zgodovinski dogodki odražajo v družbi danes.

Nekatere elemente FS izvajam že dlje časa, npr. Kaj že vem o tem? Vprašanje zastavim učencem in nanj odgovorijo po metodi nevihte možganov.

Na seminarju o FS sem dobila veliko konkretnih informacij, nekatere sem že udejanila v praksi. Npr. pri razredni uri na prvi šolski dan v 1. letniku poklicnega oddelka sem dijakom posredovala list z vprašanji o njihovih ciljih v tem šolskem letu. Ker je pogosta težava v teh oddelkih izostajanje od pouka, sem temu posvetila del vprašanj. Odgovore sem shranila in z vsakim dijakom posebej jih bomo pogledali še nekajkrat med šolskim letom, prvič sredi novembra, ko se že bo nabralo nekaj ocen, pa tudi neopravičenih izostankov. Delovni list prilagam. Na podoben način sem prvo šolsko uro izdla diagnostični test, da so dijaki sami ugotavljali svoje znanje.

Elemente FS vedno pogosteje uvajam, sicer po »drobcih«, ampak vsaka sprememba, ki prispeva k boljšemu pouku, je dobrodošla! Bistveno se mi zdi prav to, da v dijakih osmislimo znanje in jim ponudimo »uvid« v osvojeno znanje in da znajo vrednostiti svoj napredek!

Ovire, ki jih vidim: moja obremenjenost s (pre)obsežnim učnim načrtom. Preveliko število dijakov v oddelkih (30 dijakov) – komunikacija in individualno spremljanje napredka so zelo otežkočeni. Največja ovira pa je zanesljivo sprememba, ki jo terja FS v moji »glavi« (če se malo pošalim) – jaz sem samo spremljevalec, usmerjevalec, opazovalec – dijak sam išče znanje in se mora tega svojega napredka veseliti!

Dragi dijak!

Danes si prvič prestopil prag srednje šole. Verjamem, da je to zate velika sprememba! Morda te je strah vsega neznanega, morda se bojiš, kako se boš počutil med novimi sošolci, morda si poln energije in veselja ter prepričan, da boš uspešen ...

Profesorji na šoli se bomo potrudili, da boš program za pridobitev poklica uspešno končal.

Koliko pa si ti sam pripravljen storiti za svoj uspeh?

POŠTENO odgovori na spodnja vprašanja. Naj ti služijo kot razmislek o tvojem delu. Med šolskim letom se večkrat spomni svojih obljub! Pogledala jih bova tudi skupaj in spremljala, če je tvoj uspeh na poti k željenemu cilju.

Kakšen šolski uspeh želim doseči v tem šolskem letu?

Koliko ur na dan sem se pripravljen učiti, da bom dosegel učni uspeh, ki si ga želim?

Pri kom bom pioskal pomoč, če bom naletel na učne težave? (sošolci, inštruktor, starši, profesorji, prijatelji ...)

Pouk bom obiskoval REDNO/ BOM »ŠPRICAL« (podčrtaj)

Pouk BOM ZAMUJAL/NE BOM ZAMUJAL (podčrtaj)

Neredno obiskovanje pouka in zamujanje prinaša neopravičene ure. Po zakonu je dovoljenih 35 neopravičenih ur, nato sledi izključitev iz šole. Nameravaš doseči to število ur? _____

Želim ti, da v tem šolskem letu najdeš nove prijatelje, se veliko novega naučiš in se dobro počutiš na ERŠ!

Tvoja razredničarka, Kristina Vrtovec Repič, prof.